

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Катерина Димитрова Витлиянова, дм, дмн
Медицински факултет - СУ

Вътрешен член на научно жури, утвърдено със заповед № РД 38-36/21.01.2015 г. на Ректора на Софийски Университет „Св. Климент Охридски“ за изготвяне на рецензии и становища относно дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките" в професионално направление 7.1. "Медицина", научна специалност 03.01.47 "Кардиология"

Автор: Доц. д-р Пламен Маринов Гацов, дм

Тема: Неинвазивни ангиографски и ендоваскуларни показатели за коронарна реваascularизация при болните с гранични по тежест коронарни стенози

Доц. Пламен Гацов е роден през 1961 г.. Завършва медицина през 1987 г в МУ - гр. Плевен. Доц. Гацов има специалност по „Вътрешни болести“ и „Кардиология“, придобито експерно ниво по ехокардиография (2006 г.) и Свидетелство за професионална квалификация по Инвазивна кардиология (2003 г.). От 1989 до 2010 г. заема последователно длъжностите асистент, старши, главен асистент и ст.н.с II ст. в Национална Кардиологична Болница – гр. София. От 2010 г, е доцент, Началник на Кардиологична клиника и ОИД на УБ „Лозенец“, Медицински факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, гр. София.

Темата на дисертационния труд, разработен от доц. П. Гацов, е актуална и представлява интерес от гледна точка на епидемията от сърдечно-съдови заболявания и в частност исхемична болест на сърцето в световен мащаб. Актуалността на темата е в пряка връзка с навлизането на редица нови неинвазивни и инвазивни методи за оценка на коронарната анатомия, както и с натрупването на доказателства, че чисто анатомичния подход в преценката за тежестта на коронарната атеросклероза и влиянието, което тя оказва на коронарното кръвоснабдяване, носи редица недостатъци от методологичен и субективен аспект.

В материала обстойно се дискутира терапевтичния подход при пациенти с „гранични“ по тежест коронарни стенози, класифицирани не само по анатомични критерии, но и с помощта на ендоваскуларно измерване на коронарния резерв. Високата честота на граничните стенози до 70% от всички коронарни стенози в клиничната практика е в подкрепа на актуалността и значимостта на проблема.

Значимостта на дисертационния труд намира израз и в изработването на ясни критерии за оценка тежестта на стенозата, нейното определяне като хемодинамично-значима, исхемия-предизвикваща и налагаща миокардна

реваскуларизация на база на резултатите от проведените неинвазивни, анатомични и функционални интраваскуларни изследвания.

Целта на проучването – „да се установят неинвазивните, ангиографски и вътресъдови диагностични показатели, определящи хемодинамичността и необходимостта от миокардна реваскуларизация при пациенти с гранични по тежест коронарни стенози“ е добре формулирана и насочена към актуални научни и практически въпроси, за които все още липсва достатъчно информация.

Поставените **задачи** са ясни и съответстват напълно на целта на проучването.

Дисертационният труд съдържа 297 страници. Онагледен е с 83 фигури и 56 таблици. Дисертацията е добре оформена и включва: съдържание, списък на използваните съкращения, въведение, литературен обзор, цел и задачи, материали и методи, резултати, обсъждане, изводи, приноси, книгопис. Книгописът съдържа 305 заглавия (47 стр), от които 7 на кирилица, два от които на автора и 298 на латиница.

Въведението е ясно и кратко, представя много добре актуалността на темата, и значимостта на разглежданите в дисертационния труд проблеми.

Литературният обзор е изложен на 88 страници и е структуриран в три основни части – *физиология на коронарното кръвообращение и методи за неговото изследване, съпоставка между различните методи за анатомична и функционална оценка на стенозите на коронарните артерии, оценка на коронарната микроциркулация, коронарносъдово съпротивление*. Съдържанието му демонстрира задълбочените познания на автора, както и уменията да направи точен подбор сред наличния в българската и международната научна литература материал. В заключителната, четвърта част, отчетливо са изложени нерешените проблеми, даващи основание за разработването на настоящия труд.

Раздел "**Материали и методи**" включва описание на изследвания контингент от 171 пациенти, разделени в три групи в зависимост от прилаганите методи на изследване. Изследваният брой пациенти осигурява достатъчна статистическа сила на изследването и позволява получаването на достоверна информация по изследвания проблем. **Методите са обобщени в две глави: диагностични и статистически методи**. Използван е широк набор от методи позволяващ изпълнение на поставените цел и задачи.

Получените **резултати** съответстват на целта и задачите на проучването. Подробно са описани демографските и клинични показатели. Последователно в главата диагностична стойност на интраваскуларните методи са представени резултатите от стрес теста, коронарната ангиография и интраваскуларните измервания. Представен е сравнителен анализ на показателите на Коронарния кръвоток (КК) и Коронарния резерв (КР) при различни дози папаверин и влиянието на хиперемията върху КК.

Съществено място от резултатите е отделено на корелационните зависимости между различните клинични, лабораторни, неинвазивни, ангиографски и вътресъдови показатели при изследваната основна група пациенти, както и на връзката на изследваните рискови фактори (РФ) с ангиографските, и вътресъдови показатели.

Не се регистрира зависимост между РФ и КР. Предвид добре проучената и установена взаимовръзка между захарния диабет и патологията на малките коронарни съдове, респективно КР, липсата на логично обяснение в тази насока е във вероятна връзка с липсата на дефиниция на изследваните в дисертацията РФ.

Установена е надеждността на измерването на КР с FFR (частичен резерв н кръвотока) и CFR (коронарния резерв), както и връзката на КР с миокардната исхемия и вземането на решение за реваскуларизация. От интерес е разделът разглеждащ регистрирането на **прагови** стойности на анатомичните показатели (от ангиографията, QCA – количествена коронарна ангиография и IVUS – вътресъдов ултразвук) за откриването на функционално значими стенози. От съществен научен интерес би била също оценката на съотношението **риск – полза** при приложението на вътресъдовия ултразвук, спрямо стандартната ангиография. Разгледан е и ефектът на интракоронарния нитропрусид върху общата и коронарна хемодинамика

Изводите са 17 на брой и кореспондират с получените резултати.

Приемам обобщените от Доц. Пламен Гацов **приноси**, систематизирани както следва:

I. Научни приноси с оригинален характер - 7

II. Научни приноси с практическа стойност - 5

Във връзка с дисертационния труд са осъществени 9 публикации, от които 4 статии в сп. „Българска Кардиология“, 2 от които са под печат и 5 научни съобщения. Три от съобщенията са на български конгреси и две на международни конгреси, като абстрактите от тях са публикувани в реферирани кардиологични списания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Основните приноси на дисертационния труд на доц. Пламен Гацов, дм са свързани с комплексния анализ на една от най-често срещаните в ангиографската лаборатория група пациенти – тези с гранични по тежест стенози на коронарните артерии и основанията за вземане на решение за реваскуларизация при тази група пациенти, в контекста на липсата на достатъчно ясна и категорична информация по въпроса. Това е важна крачка във формирането на унифициран и обобщен подход в клиничната практика при случаи с гранични стенози.

Проведените изследвания по въпроса, получените резултати и подробният им анализ, въз основа на който са формулирани изводите и приносите, са

лична заслуга и дело на дисертанта. Дисертационният труд съдържа съществени научни и научно-практически приноси и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ за присъждане на научната степен **"доктор на науките"**.

Предвид гореизложеното, давам своята положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на почитаемото научно жури да присъди на доц. д-р Пламен Гацов, дм научната степен **"доктор на науките"**.

08.02.2015 г.
гр. София

Доц. д-р К. Витлиянова, дм, дмн:

